

อิทธิพลของความตึงเครียดทางกายภาพและความแตกต่างระหว่างเพศ  
ต่อการประเมินความสามารถและการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จ



นางสาวสุวัณีย์ หรั่งเพชร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-030-282-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

120396478 19 พ.ย. 2546

THE INFLUENCE OF PHYSICAL ATTRACTIVENESS  
AND GENDER DIFFERENCES ON COMPETENCE APPRAISAL  
AND ATTRIBUTION OF SUCCESS

Miss Suwattanee Rangpetch

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Social Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-030-282-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ อิทธิพลของความตั้งใจทางกายภาพและความแตกต่างระหว่างเพศต่อการ  
ประเมินความสามารถและการอนุมานสาเหตุของความล้มเหลว


โดย นางสาวสุวิทย์ หรั่งเพชร

สาขาวิชา จิตวิทยาสังคม


อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คัดนางค์ มณีศรี

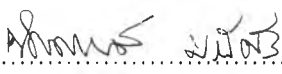
---

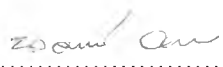
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง  
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

  
.....คณบดีคณะจิตวิทยา  
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

  
.....ประธานกรรมการ  
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อุวรรณโณ)

  
.....อาจารย์ที่ปรึกษา  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คัดนางค์ มณีศรี)

  
.....กรรมการ  
(ศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย)

สุวิทย์ ทรัพย์เพชร : อิทธิพลของความดึงดูดใจทางกายภาพและความแตกต่างระหว่างเพศต่อการประเมินความสามารถและการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จ (THE INFLUENCE OF PHYSICAL ATTRACTIVENESS AND GENDER DIFFERENCES ON COMPETENCE APPRAISAL AND ATTRIBUTION OF SUCCESS) อ.ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คัดนางค์ มณีศรี, 100 หน้า. ISBN 974-030-282-3.

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของความดึงดูดใจทางกายภาพและเพศต่อการรับรู้ความสามารถและการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จ ผู้ร่วมการทดลองเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จำนวนทั้งสิ้น 240 คน และให้ดูรูปภาพบุคคล 12 ภาพแบ่งเป็นเพศชาย 6 ภาพและเพศหญิง 6 ภาพซึ่งมีระดับความดึงดูดใจทางกายภาพที่แตกต่างกัน 3 ระดับ ( ดึงดูดใจสูง ดึงดูดใจปานกลาง และดึงดูดใจต่ำ) จากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองประเมินความสามารถและอนุมานสาเหตุของความสำเร็จของบุคคลในภาพ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ที่มีความดึงดูดใจทางกายภาพสูงกว่าถูกประเมินว่ามีความสามารถมากกว่าผู้ที่มีความดึงดูดใจทางกายภาพต่ำกว่า ( $p < .01$ )
2. เพศชายถูกประเมินว่ามีความสามารถไม่แตกต่างกับเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผู้ที่มีความดึงดูดใจทางกายภาพสูงและปานกลางได้รับการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จไปที่ความสามารถมากกว่าผู้ที่มีความดึงดูดใจทางกายภาพต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $p < .001$ ) ขณะที่ผู้ที่มีความดึงดูดใจทางกายภาพสูงได้รับการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จไปที่ความสามารถไม่แตกต่างกับผู้ที่มีความดึงดูดใจทางกายภาพปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. เพศชายได้รับการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จไปที่ความสามารถไม่แตกต่างกับเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

หลักสูตร.....จิตวิทยาสังคม.....

สาขาวิชา.....จิตวิทยาสังคม.....

ปีการศึกษา.....2544.....

ลายมือชื่อนิสิต.....สุวิทย์ ทรัพย์เพชร.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....คัทนางค์ มณีศรี.....

# # 4278148538 : MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY

KEY WORD: PHYSICAL ATTRACTIVENESS/ GENDER DIFFERENCES/ COMPETENCE APPRAISAL/  
ATTRIBUTION OF SUCCESS

SUWATTANEE RANGPETCH : THE INFLUENCE OF PHYSICAL ATTRACTIVENESS AND  
GENDER DIFFERENCES ON COMPETENCE APPRAISAL AND ATTRIBUTION OF  
SUCCESS. THESIS ADVISER : ASSIST. PROF. KAKANANG MANEESRI, Ph.D. 100 pp.  
ISBN 974-030-282-3.

The purposes of this research were to examine the influence of physical attractiveness and gender on the perceptions of competence and attribution of success. Participants were 240 undergraduate students. They were shown 12 photographs of 6 men and 6 women varying in 3 levels of attractiveness (unattractive, moderately attractive, and attractive) and then were asked to rate the persons in the photographs on their competence and attribution of success.

Results show that :

1. More attractive persons are perceived as having higher level of competence than less attractive persons ( $p < .01$ ).
2. Men are not rated as having higher level of competence than women.
3. Attractive and moderately attractive persons are perceived as achieving because of ability more than unattractive persons ( $p < .001$ ) while there is no significant difference between attractive and moderately attractive persons.
4. Men are not perceived as achieving because of ability more than women.

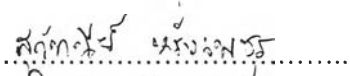
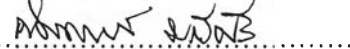
Program...Social.Psychology.....

Student's signature.....

Field of study...Social.Psychology..

Advisor's signature.....

Academic year.....2001.....

## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้จากความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์มงคล มณีศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ชี้แนะแนวทาง ให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตรวจแก้ไข และควบคุมการวิจัยมาโดยตลอด รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. อีระพร อุวรรณโน ซึ่งเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะจิตวิทยาทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ในสาขาวิชา จิตวิทยาสังคมที่ช่วยประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัยได้แก่ อาจารย์จรุงกุล บุรพวงศ์ และอาจารย์ เรวดี วัฒนโกศล ที่อนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลในชั้นเรียนวิชาจิตวิทยาทั่วไป นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย อาจารย์ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ความช่วยเหลือในการให้คำปรึกษาด้านสถิติที่ใช้ในการวิจัยและเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ คุณสรณะ วิณิชชญกุล ที่ช่วยเอื้อเฟื้ออุปถัมภ์ในการสร้างเครื่องมือทดลองและเป็น ที่ปรึกษาด้านเทคนิคมาโดยตลอด คุณวิไลลักษณ์ รุ่งเรืองอนันต์ คุณวันวิสาข์ ดำเนินสวัสดิ์ คุณชนิดา รัชชดาตะนันท์ คุณรัตนาวลี มั่นทรัพย์ คุณธิดารัตน์ ศรีเมฆารัตน์ ที่ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลและ เพื่อนร่วมรุ่นที่กล่าวถึงไม่หมดทุกคนที่ช่วยเป็นกำลังใจมาโดยตลอดจนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ลุล่วงได้

ขอขอบคุณเพื่อนๆสมัยที่เรียนสตรีวิทยาและคณะอักษรศาสตร์ที่ช่วยเป็นกำลังใจให้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณศรีพัชรินทร์ เนตรพันธ์ ที่ช่วยสร้างเครื่องมือทดลองและปรับเปลี่ยนแก้ไขให้จนเป็นที่น่าพอใจ

ขอขอบคุณนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทำวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้มีพระคุณที่คอยช่วยเหลือทุกๆด้านทั้งด้านกำลังใจ กำลังกายและกำลังทรัพย์ตลอดมา พี่สาวที่คอยถามไถ่ถึงงานอยู่เสมอ และทุกคนในครอบครัวที่ให้การสนับสนุนจนทำให้ผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ

สุวัทนาีย์ หรั่งเพชร

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	24
สมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย.....	24
ขอบเขตของการวิจัย.....	24
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	25
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	25
2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	27
การออกแบบการวิจัย.....	27
กลุ่มตัวอย่าง.....	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	29
วิธีการทดลอง.....	35
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3 ผลการวิจัย.....	38
4 อภิปรายผลการวิจัย.....	67
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	76
รายการอ้างอิง.....	79
ภาคผนวก.....	86
ภาคผนวก ก.....	87
ภาคผนวก ข.....	89
ภาคผนวก ค.....	91
ภาคผนวก ง.....	94
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	100



## สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนตัวอย่างจำแนกตามคณะและเพศ.....28
2	ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมิน ความตั้งใจทางกายภาพของภาพบุคคลชาย 6 ภาพและภาพบุคคลหญิง 6 ภาพ.....39
3	ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินความ ตั้งใจทางกายภาพของภาพบุคคลจำแนกตามอาชีพและเพศของผู้ถูกประเมิน.....40
4	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรูปภาพที่มีความตั้งใจทางกายภาพ ระดับเดียวกัน และเพศเดียวกัน.....41
5	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประเมิน ความตั้งใจทางกายภาพของภาพเพศชายและหญิงโดยวิธีของ Bonferroni .....42
6	ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมินความ สามารถจำแนกตามระดับความตั้งใจทางกายภาพ อาชีพ และเพศของผู้ถูกประเมิน.....43
7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำสองตัวแปรของคะแนนการประเมิน ความสามารถในอาชีพนักวิจัย.....45
8	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนน การประเมินความสามารถของผู้ที่มีความตั้งใจทางกายภาพสูง ปานกลางและต่ำ โดยวิธีของ Bonferroni ในอาชีพนักวิจัย.....46
9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำสองตัวแปรของคะแนนการประเมิน ความสามารถในอาชีพนักเขียน.....47
10	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนน การประเมินความสามารถของผู้ที่มีความตั้งใจทางกายภาพสูง ปานกลางและต่ำ โดยวิธีของ Bonferroni ในอาชีพนักเขียน.....48

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11	ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จไปที่ความสามารถจำแนกตามระดับความตั้งใจทางกายภาพ อาชีพ และเพศของผู้ถูกประเมิน.....49
12	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำสองตัวแปรของคะแนนการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จไปที่ความสามารถในอาชีพนักวิจัย.....51
13	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จไปที่ความสามารถของผู้ที่มีความตั้งใจทางกายภาพสูงปานกลาง และต่ำ โดยวิธีของ Bonferroni ในอาชีพนักวิจัย.....52
14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำสองตัวแปรของคะแนนการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จไปที่ความสามารถในอาชีพนักเขียน.....53
15	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จไปที่ความสามารถของผู้ที่มีความตั้งใจทางกายภาพสูงปานกลาง และต่ำ โดยวิธีของ Bonferroni ในอาชีพนักเขียน.....54
16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำสองตัวแปรของคะแนนการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จไปที่ความพยายามในอาชีพนักวิจัย.....55
17	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จไปที่ความพยายามของผู้ที่มีความตั้งใจทางกายภาพสูงปานกลาง และต่ำ โดยวิธีของ Bonferroni ในอาชีพนักวิจัย.....56
18	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำสองตัวแปรของคะแนนการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จไปที่ความพยายามในอาชีพนักเขียน.....57
19	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำสองตัวแปรของคะแนนการอนุมานสาเหตุของความสำเร็จไปที่ลักษณะความยากง่ายของงานในอาชีพนักวิจัย.....58

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำสองตัวแปรของคะแนนการอนุমানสาเหตุของ ความสำเร็จไปที่ลักษณะความยากง่ายของงานในอาชีพนักเขียน.....59
21	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการอนุमान สาเหตุของความสำเร็จไปที่ลักษณะความยากง่ายของงานของผู้ที่มีความตั้งใจ ทางกายภาพสูง ปานกลาง และต่ำ โดยวิธีของ Bonferroni ในอาชีพนักเขียน.....60
22	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำสองตัวแปรของคะแนนการอนุमानสาเหตุของ ความสำเร็จไปที่โชคในอาชีพนักวิจัย.....61
23	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการอนุमान สาเหตุของความสำเร็จไปที่โชคของผู้ที่มีความตั้งใจทางกายภาพสูง ปานกลาง และต่ำ โดยวิธีของ Bonferroni ในอาชีพนักวิจัย.....62
24	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำสองตัวแปรของคะแนนการอนุमानสาเหตุของ ความสำเร็จไปที่โชคในอาชีพนักเขียน.....63
25	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการอนุमान สาเหตุของความสำเร็จไปที่โชคของผู้ที่มีความตั้งใจทางกายภาพสูง ปานกลางและต่ำ โดยวิธีของ Bonferroni ในอาชีพนักเขียน.....64
26	ตารางสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....65